

# SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler: Hans Solbrekken Ruud, Daglig leder

---

**Saksnummer**

26/328 - 2

**Dato**

13.10.2026

---

## Årsbudsjett 2027 og økonomiplan 2027-2030

### Dokumenter i saken

|                                               |       |
|-----------------------------------------------|-------|
| Årsbudsjett 2027 og økonomiplan VKR 2027-2030 | 15790 |
| 2027-2030 Fondsutvikling                      | 15791 |

### Innledning

Saken gjelder årsbudsjett for 2027 og økonomiplan for perioden 2027-2030.

### Saksopplysninger

Styret har fattet følgende vedtak:

Styret godkjenner fremlagt budsjett for 2027 og økonomiplan for 2027-2030, med tilhørende handlingsplan og gebyrsatser for 2027 med slik endring:

- Investeringsprosjekter flyttes frem: Gass og renseanlegg flyttes ett år frem i tid. Oppgradering miljøstasjon Etnedal settes inn i planen for 2027-2028.
- Styret styrker administrasjonsavdelingen med ett årsverk, blant annet for å sikre god sortering i forbindelse med overgang til ny henteordning.
- Slamgebyr for perioden 2028-2030 settes til 2% økning.

Styret godkjenner fremlagt forslag til gebyrregulativ for ny henteordning, med virkning fra 2028. Økonomiske virkemidler i forbindelse med felles hentested vurderes i forbindelse med budsjett-revisjon 2027. Det settes av inntil 5 millioner kroner til ordningen i 2028.

Representantskapet orienteres om dette og regulativet behandles endelig i forbindelse med budsjett 2028.

Styret anbefaler representantskapet å godkjenne budsjett og økonomiplan med gebyrsatser for 2027.

Styret gir fullmakt til at administrasjonen kan ta opp lån i samsvar med investeringsplanen

## Bakgrunn

Siste vedtatte budsjett for 2026 med tilhørende økonomiplan, i tillegg til regnskap 2. tertial 2026 og årsprognose for inneværende år, er det viktigste grunnlaget for de fremlagte dokumentene i saken. Det er utarbeidet driftsbudsjett for 2027 og resten av planperioden, samt ny investeringsplan for samme periode, der det også er tatt hensyn til noen prognoser som er kjent for noen av årene etter økonomiplanperioden.

Overordnet er samlede driftskostnader forventet å bli 1,7 millioner kroner høyere i 2027 enn i budsjett for 2026. Det er i budsjettet for 2027 ingen vesentlige endringer på totale driftsinntekter, noe som fører til et forventet negativt driftsresultat på minus 1,34 millioner kroner. Budsjettet negativt årsresultat 2027 etter finansposter er på 4 919 700 kroner. Planlagt disponering er renter på 351 600 kroner som tilføres egenkapital, mens 5 271 300 kroner dekkes av selvkostfondene og disposisjonfondene. Økonomiplanen er videre satt opp med forventet utvikling i driftskostnader for resten av perioden og inntektene er vurdert justert med 3 % årlig for slam fra år 2 i planen, mens det ikke er lagt opp til økning av standard renovasjonsgebyr i perioden med bakgrunn i fondssituasjonen.

## Vurdering

Som antydning til styret i forberedelse til budsjettprosessen, er det ikke lagt inn økning i gebyr for husholdningsrenovasjon de to første årene, og det er foreløpig heller ikke planlagt at gebyrene må økes i siste del av perioden. For slam er gebyrøkning utsatt ytterligere ett år til 2027. Vi må vurdere nærmere ved neste års budsjettbehandling om det er behov for å øke gebyret i budsjettet for 2028, men det er lagt inn en økning på 2 % i planen. Gebyrinntektene for øvrig er basert på gebyrgrunnlagene fra kommunene og naturlige svingninger i tømmesykluser på slam.

Når det gjelder salgsinntekter næring til Retura Val-Hall (RVH), så er det generelt lagt inn ca. 3 % prisregulering på varer og tjenester som ikke er svært påvirket av nedstrømskostnad eller andre forhold vi har oversikt over. Det har vært jobbet aktivt med å få bedre oversikt over kostnader både internt og nedstrøms på en del utvalgte varer og tjenester. Det er eksempelvis underdekning på skapbil- og servicebiltjenester, mens vi har tjent penger på blant annet restavfall og blandet avfall. Spesielt etter at vi inngikk ny avtale på avfall til forbrenning nedstrøms, med virkning fra 1. august i år. Prisene ble derfor redusert vesentlig på disse fraksjonene fra 1. oktober i år. Dette påvirker også faktisk prisutvikling i prosent fra 2026-budsjett på næringspriser, så tallene er ikke sammenlignbare i prosent til 2027. Fordi nedstrømskostnader på avfall til forbrenning kan endre seg noe i august 2027, vil næringspriser på noen fraksjoner fastsettes med et risikopåslag for å forsøke å holde jevne priser til RVH gjennom året. Det er også blitt lempet noe på leiekraft til RVH for mellomlang leie av konteinere som reduserer leieinntektene våre, samtidig som vi gjør noen særskilte endringer av næringspriser der vi ser at egne kostnader avviker mye i forhold til dagens priser. Dette vil kunne gå i begge retninger, men ikke påvirke omsetningen vesentlig da de utgjør små volum.

Diverse andre inntekter-posten er vesentlig redusert fra 2026-budsjettet. De viktigste årsakene er at vi ikke lengre får så mye returvarer til deponi, og også bortfalte transportinntekter fra Hallingdal Renovasjon på returtransporten, etter at de la ned forbrenningsovnene og vi sluttet å kjøre dit. Av diverse andre inntekter er det budsjettet med salg av to tomter på industriområdet til ca. 1,1 millioner kroner, etter at disse er målt opp høsten 2026. Gevinst ved salg vil være ca. 250 tusen kroner.

Når det gjelder driftskostnader så er varekostnader satt opp med lavere kostnadsutvikling enn normal økning neste år, hovedsakelig på grunn av mindre innkjøp av poser og sekker i forbindelse

med overgang til ny henteordning. Lønnsrelaterte kostnader er også satt opp med noe lavere totalkostnad enn forventet lønnsstigning. Bakgrunnen for dette er at vi har redusert noe på lønnsmidler til vikarbruk, i tillegg til at vi nå har valgt å budsjettere med noe sykelønnsrefusjon. Dette har vært et bevisst valg, men posten har flere år vært såpass vesentlig i regnskapet at vi mener det bør budsjetteres med noe, ettersom det ikke alltid kan leies inn vikar. Det er også lagt inn en ny fast prosjektstilling knyttet til investeringsprosjekter og vi har budsjettert med midler til lønnstilskudd til to lærlingplasser.

Avskrivninger øker som forventet i tråd med noe høyere investeringsutgifter fremover. Andre driftskostnader er forventet å ha en svak kostnadsøkning samlet sett i 2027 i forhold til 2026, selv om flere vesentlige poster er forventet å påvirke i både negativ og positiv retning sammenlignet med budsjett 2026. Dette gjelder blant annet antatt økte drivstoffkostnader på ca. 1,7 millioner kroner, som et resultat av både økt forbruk ifm. utkjøring avfall til forbrenning og forventede høye drivstoffpriser. I nedstrømsavtalen vår på avfall til forbrenning, er det noe usikkerhet hvor mye av avfallet som skal gå til de ulike anleggene som dette fordeles på, etter 1. august 2027. Dette vil også påvirke kostnadene på transport og behandling, men totalt sett vil det ikke få veldig store utslag. Det er også tatt inn ca. 0,5 millioner i økte nedstrømskostnader på farlig avfall og 0,7 millioner kroner nedstrøms på matavfall. Sistnevnte er positivt, da det skyldes økt mengde utsortert matavfall fra returpunkter for fritidsboliger. Når det skal kjøpes inn nye dunker i forbindelse med endring av henteordningen (investering), er det også planlagt å bytte ut til nye dunker med samme spesifikasjoner og merking til de husholdningene som allerede har dunker i dag. Det blir en driftskostnad på ca. 1,2 millioner kroner. Frem til våren 2026 var trevirke (RT-flis) en positiv fraksjon økonomisk. Dette har endret seg vesentlig, i tillegg til at nedstrømspartneren har overtatt kverning av trevirket selv. Dette gjør at fraksjonen totalt sett er en kostnad nedstrøms i tillegg til interne kostnader. Tidligere var trevirke budsjettert med 1,1 millioner kroner positiv netto, selv om vi da hadde kvernekostnadene selv. For 2027 er dette budsjettert med 1,35 millioner kroner netto kostnad i behandling og transport, inklusive kverning på ca. 1 million kroner.

Finansinntekter og kostnader påvirker også totalresultatet en god del, og har endret seg noe i forhold til 2026-budsjettet. Det er for 2027 lagt opp til finansinntekter fra Retura Val-Hall på 1,3 millioner kroner, tilsvarende regnskapet for 2025. Av øvrige finansinntekter er det lagt inn en økning på 2,4 millioner kroner med bakgrunn i vesentlig bedre rentebetingelser enn tidligere, og også relativt høy overskuddslikviditet som står på sparekonto.

Investeringsbudsjettet har blitt justert noe ut fra hva vi forventer av utskiftingstakt på enkelte maskiner og biler, blant annet er det tatt økonomisk høyde for skap-bil med el-drivlinje. For øvrig er den største endringen i 2027 at det er tallfestet forventet kostnad til tetting av sivevannsdammer på 5 millioner kroner. For resterende del av investeringsplanen i perioden er det gjort noen forskyvninger blant annet mulig miljøstasjon Mørken ut fra forventet fremdrift. Utbedring av administrasjonsbygg er nå tatt inn igjen i investeringsplanen med oppstart i 2028 da administrasjonen ser det som svært nødvendig å gjøre noe med bygningsmassen i løpet av relativt kort tid. Det er sjablonmessig gått gjennom hva antatt rehabiliteringskostnad omtrent vil være, sammen med konsulent. Dette er grove anslag. En mer detaljert vurdering og beslutningsunderlag vil bli utarbeidet for evt. endelig behandling i budsjett for 2028. Videre utredning vil avklare om det anbefales rehabilitering eller nybygg, men forventet rehabiliteringskostnad er lagt inn i budsjett inntil videre. For øvrig forventer vi at utviklingen på renovasjonssiden knyttet til drift av miljøstasjoner og krav til rapportering, vil føre til at vi etter hvert må eller bør investere i muligheter for identifikasjon av kundene i forbindelse med levering av avfall og mengde på flere av disse stasjonene. Vi antar

derfor at det vil kunne komme mer investeringsbehov mot slutten av planperioden, og etter nåværende planperiode knyttet til disse stasjonene. Sammen med behovet for utskifting av utstyr og kjøretøy, ser vi at investeringsbehovet over tid kommer til å øke. Med omtrent samme investeringstakt som gjennomsnittet av nåværende planperiode fremskrevet videre, så stabiliserer dette lånegjelden rundt 200 millioner kroner omtrent i 2034.

Øvrige drifts- og investeringsaktiviteter er nærmere beskrevet i økonomiplan med handlingsdel og noen vedlegg.

Budsjettarbeidet har vært krevende med bakgrunn i mange større endringer som er under gjennomføring og skal skje både praktisk og administrativt fremover. Det er også gjort noen endringer i detaljert budsjett sammenlignet med tidligere år, slik at det skal bli enklere å få riktige fordelinger rett inn i regnskapet. Hensikten er å ha bedre oversikt over avdelingsvise regnskap mellom de ulike avdelinger og fondsområdene til enhver tid. Med de endringer som er gjort, antar vi også at det vil være noe enklere å kunne ta i bruk et nytt økonomisystem når vi etter hvert får dette på plass.

Samlet sett mener administrasjonen at fremlagt budsjett og økonomiplan er godt gjennomarbeidede dokumenter, der man har tatt hensyn til kjente faktorer og tatt høyde for endringer både i egne tjenester og eksterne forhold så langt det lar seg gjøre. Det er også tatt hensyn til styrets signaler om at man aksepterer litt større risiko med tanke på usikre inntekter og poster. Om dette skulle svinge noe, så tåler vi at det går litt dårligere enn budsjettet et år eller to. Det må tilføyes at det er vesentlige usikkerheter i forbindelse med både nasjonale og globale markeder, både nedstrøms og ikke minst i forhold til kostnader på alt fra drivstoff til øvrige varer og tjenester vi er avhengig av, samtidig som vi skal gjennomføre store endringer i tjenestene våre neste år.

## Administrasjonens forslag til vedtak

- Styret godkjenner fremlagt budsjett for 2027 og økonomiplan for 2027-2030, med tilhørende handlingsplan og gebyrsatser for 2027.
- Styret godkjenner fremlagt forslag til gebyrregulativ for nye henteordning, med virkning fra 2028. Representantskapet orienteres om dette og regulativet behandles endelig i forbindelse med budsjett 2028.
- Styret anbefaler representantskapet å godkjenne budsjett og økonomiplan med gebyrsatser for 2027.
- Styret gir fullmakt til at administrasjonen kan ta opp lån i samsvar med investeringsplanen.

## Nye opplysninger og vurdering etter styrebehandling

Årsbudsjett 2027 og tilhørende økonomiplan 2027-2030 er justert i tråd med styrets prioriteringer. Tiltakene på investeringssiden vil ha marginal effekt på driftsbudsjettet for 2027, men effekten vil komme etter hvert i økonomiplanperioden, da de fleste tiltakene har lang avskrivningstid og renteeffekten kommer sent. Forsering av prosjekter kan også føre til noe usikkerhet når på året avskrivings- og rentekostnader får effekt, men det er benyttet gjennomsnittlige forventede verdier. Dersom gjennomsnittlig investeringsnivå i perioden benyttes videre, vil selskapet ha behov for å øke lånerammen innen 2031.

Styrking av administrasjonen med ytterligere en stilling vil ha direkte effekt i driftsbudsjettet, under forutsetning av at vi greier å rekruttere til stillingen. Styrking av innsatsen med informasjon og kommunikasjon mot husholdningsrenovasjon bygger også sterkt opp under mål og prioriteringer i vår handlingsplan og de nasjonale sorteringsmålene. Redusert økning i slamgebyr siste 3 år av økonomiplanen vil også forsterke ønsket effekt om å redusere selvkostfondet på området. Økning av andre driftskostnader med 5 millioner kroner i 2028 med tanke på økonomiske virkemidler opp mot ny henteordning vil også kunne gi noe effektiviseringsgevinst i forbindelse med omlegging av ordningen.

Samlet sett er endringene en tydelig prioritering av at man ønsker å få en raskere nedbygging av fond innenfor husholdningsrenovasjon og slam, samtidig som det er en økt satsing på sortering og gjenvinning. Det er knyttet en del usikkerhet til hvor mye hvert enkelt fond vil reduseres innbyrdes mot slutten av perioden, ettersom historiske fordelingsnøkler mellom dem har variert ganske mye.

Budsjettet for 2027 balanserer nå med et årsresultat på 5 914 700 kroner i merforbruk. Egenkapitalen tilføres renter på 351 600 kroner og resterende beløp på minus 6 266 300 kroner dekkes av selvkost- og disposisjonsfond.